

■ Ἀπὸ τὸ Ὁρθόδοξο Ἀγιολόγιο τῆς Ρωσίας

Ὁ Ἅγιος Ἰγνάτιος Μπριαντσανίνωφ † 30ῆ Ἀπριλίου 1867

Στὸ Ἀγιολόγιο τῆς ρωσικῆς ἐκκλησίας λάμπουν ὡς «ἀστέρες πολύφωτοι» Ἅγιοι, ποὺ ἀκτινοβολοῦν σὲ ὅλο τὸ πνευματικὸ στερέωμα τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἀνάμεσα στὴν χορεία τῶν λαοφιλῶν Ἀγίων στὸν χῶρο τῆς ἐλλαδικῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ Ἅγιος Ἰγνάτιος Μπριαντσανίνωφ, ποὺ ἐπίσημα ἀγιοκατατάχθηκε τὸ 1990, καὶ ἐφέτος συμπληρώνονται 158 χρόνια ἀπὸ τὴν ὁσιακὴ Κοίμησή του († 1867).

Ὁ Ἅγιος Ἰγνάτιος ἐγίνε γνωστὸς στὴν πατρίδα μας κυρίως ἀπὸ τὶς θαυμάσιες ἐκδόσεις τῶν ἔργων του, ποὺ ἐπιμελήθηκε μὲ καλλιέπεια ἡ Ἱερὰ Μονὴ Παρακλήτου Ὁρωποῦ.

Στὶς ἀρχὲς τοῦ 19ου αἰῶνα, ὅταν ἡ Ρωσία γνώριζε μία ἔντονη πνευματικὴ ἀναγέννηση, ἓνα νέο εὐγενὲς ἄνθος γεννήθηκε στὴν ἐπαρχία Βολογκντά, σὲ μία περιοχὴ ποὺ ἀνθίζε ὁ ρωσικὸς ἀσκητισμός. Γεννήθηκε τὸ 1807 σὲ οἰκογένεια εὐγενῶν. Ὡστόσο, στὰ παιδικὰ του χρόνια γνώρισε θλίψεις ὁ μικρὸς Δημήτριος, ὅπως ἦταν τὸ ὄνομά του, οἱ ὁποῖες ὅμως ὕψωσαν τὴν σκέψη του καὶ τὴν καρδιά του στὸν Θεό.

Φιλήσυχος καὶ φιλόθεος ἀπὸ παιδί, ἀγαποῦσε τὴν προσευχὴ καὶ τὴν μελέτη τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῶν Βίων τῶν Ἀγίων. Προικισμένος μὲ εὐαισθησία καὶ φιλομάθεια, ἦταν ἄριστος μαθητής, εὐφυὴς καὶ ταλαντοῦχος. Σὲ ἡλικία 15 ἐτῶν εἰσήχθη μὲ ἐξετάσεις πρῶτος στὴν Στρατιωτικὴ Σχολὴ Μηχανικῶν. Διακρίθηκε γιὰ τὶς ἐπιδό-

σεις του, προκάλεσε τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Τσάρου καὶ τιμήθηκε ἀπὸ τὸ παλάτι, πὺν τοῦ ἄνοιξε τὴν κοσμικὴ ζωὴ, ἡ ὁποία ὅμως ἄφηνε κενὴ καὶ ἀνήσυχη τὴν θεοφιλῆ ψυχὴ του. **Ἐ**κεῖνος, παράλληλα μὲ τὶς στρατιωτικὰς σπουδὰς του, μελετοῦσε μὲ ἱερὰ λαχτάρια τὰ ἔργα τῶν ἁγίων Πατέρων, πὺν τοῦ καλλιέργησαν τὸν πόθο τοῦ Μοναχισμοῦ.

Τελικά, ἔφτασε ἀναζητητὴς τῶν οὐρανίων ἀγαθῶν στὴν Λαύρα τοῦ Ἁγίου Ἀλεξάνδρου Νιέφσκι, ὅπου γνῶρισε τὸν Ὁσιο Λεωνίδα τῆς Ὁπτινα. **Μ**ετὰ τὴν πρώτη κιόλας συνομιλία του μὲ τὸν περίφημο Στάρετς, ἀποφάσισε νὰ παραιτηθεῖ καὶ νὰ ἀκολουθήσει τὸν Γέροντα.

Αἰφνίδια τὸ 1826, στὸ τέλος τῶν σπουδῶν του, ἀρρώστησε μᾶλλον ἀπὸ φυματίωση. **Μ**ετὰ ἀπὸ θαυματουργικὴ ἀνάρρωση ἐπέστρεψε στὴν οἰκογένειά του, ἡ ὁποία ὅμως τοῦ ἔφερνε σοβαρὸ ἐμπόδιο νὰ πραγματοποιήσῃ τὸν ἱερό του πόθο. **Ἀ**λλὰ καὶ ὁ Τσάρος ἀπαίτησε ἀπὸ αὐτὸν νὰ ὑπηρετήσῃ τὸν ρωσικὸ στρατό. **Ἡ** ἀσθένειά του ὅμως τὸν «βοήθησε» νὰ ἐγκαταλείψει τὰ στρατιωτικὰ καθήκοντά του καὶ μπῆκε στὸ Μοναστήρι.

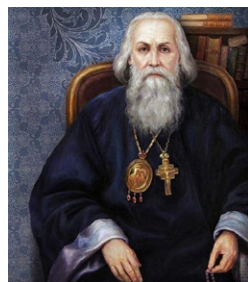
Τὸ 1831 ἐκάρη Μοναχὸς καὶ ἔλαβε τὸ ὄνομα Ἰγνάτιος. **Τ**ὸ 1833 ὁ Τσάρος τὸν διώρισε Ἡγούμενο τῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Σεργίου στὴν Πετρούπολη, τὴν ὁποία ἀνακαίνισε ἐκ βᾶθρων καὶ τὴν ἀνύψωσε σὲ πρότυπο Κοινοβιακοῦ Μοναχισμοῦ. **Σ**ύντομα τὸ μεγάλο αὐτὸ ἔργο ἀναγνωρίστηκε καὶ τὸ 1838 τοποθετήθηκε ἑξαρχος τῶν Μονῶν τῆς περιοχῆς Πετρουπόλεως.

Ἐκεῖνη τὴν περίοδο συνέταξε τὰ περίφημα βιβλία του «Ἀσκητικὰς ἐμπειρίες». **Π**αρόλο πὺν ἀγαποῦσε τὴν ἡσυχία, ἀναγκάστηκε ν' ἀλλάξει ἀρκετὰς φορὰς Μονή, βιώνοντας περιπέτειες, δυσκολίες καὶ πειρασμούς. **Μ**ετὰ τὶς δοκιμασίες του, ὁ Ἅγιος Ἰγνάτιος κλεινόταν γιὰ μεγάλα διαστήματα στὸ ταπεινὸ κελλί του μὲ προσευχὴ καὶ νηστεία. **Ἐ**κεῖ δεχόταν τὴν παρηγοριὰ τῆς θείας Χάριτος καὶ τότε συνέτασσε τὰ κείμενά του, ποτισμένα μὲ θεῖο φωτισμό.

Σύντομα ὁ Θεὸς τοῦ ἄνοιξε τὸν δρόμο τῆς ἱερωσύνης καὶ ἐντελῶς ἀπροσδόκητα τὸ 1857 ἔφτασε στὸν βαθμὸ τοῦ Ἐπισκόπου. **Ἐ**ξελέγη Ἐπίσκοπος Καυκάσου καὶ Μαύρης Θάλασσας, ὅπου προσέφερε τὴν ποιμαντικὴ του διακονία ἐν ἀσθενείᾳ μὲ ἱεραποστολικὸ ζῆλο καὶ θυσιαστικὸ πνεῦμα γιὰ μόλις τρισήμισι χρόνια.

Ἐκεῖνη τὴν περίοδο ἔγραψε τὸ βιβλίον «Προσφορὰ στὸν σύγχρονον μοναχισμό». **Ἡ** ἀσθένειά του τὸν ὠδήγησε στὴν παραίτηση τὸ 1861. **Ἀ**ποσύρθηκε στὴν Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Νικολάου Μπαμπάεβο, ὅπου κοιμήθηκε εἰρηνικὰ σὲ ἡλικία 60 ἐτῶν, στὶς 30 Ἀπριλίου 1867.

Ἀφῆσε ἀτίμητη πνευματικὴ κληρονομία τὰ ἔργα του, ποτισμένα με ἁγιοπνευματικὴ Χάρη καὶ πατερικὸ πνεῦμα, με γλῶσσα σύγχρονη, ντυμένη ἀνάλαφρα με λογοτεχνικὰ χρώματα, γλυκόφθογγη καὶ εὐλαλη καμπάνα τῆς Ὁρθοδοξίας!

Σταλαγματιᾶς ἀπὸ τὶς θεόπνευστες διδασχές του δροσίζουν τὴν κουρασμένη σκέψη μας καὶ μᾶς ἀνοίγουν τὸν ὀρίζοντα μιᾶς ἄλλης λογικῆς.

* * *

Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ πνευματικὴ λογικὴ**

Γιὰ νὰ καταλάβωμε, τὶ σημασία ἔχει ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, πρέπει νὰ τὸν τηρήσωμε. **Οἱ** Ἐντολές τοῦ Εὐαγγελίου, ὅταν ἐμεῖς ἀρχίσωμε νὰ τὶς τηροῦμε, ἀρχίζουν καὶ σιγά-σιγά μᾶς μεταμορφώνουν· μᾶς ἀναδημιουργοῦν· μᾶς ζωοποιοῦν· μᾶς μεταβάλλουν τὸν τρόπο τοῦ σκέπτεσθαι· τὰ συναισθήματα τῆς καρδιᾶς μας· ἀκόμη καὶ τὸ σῶμα μας.

Ἡ ζωντανὴ πίστις δείχνει στὰ μάτια τῆς ψυχῆς τὸν Θεό. **Ὁ**ποῖος βλέπει ἔτσι τὸν Θεό, ὅποῖος ἔτσι αἰσθανθεῖ τὸν Θεό, βλέπει τὴν μηδαμινότητά του. **Γ**εμίζει ἀνέκφραστη εὐλάβεια πρὸς τὸν Θεό, τὰ Ἔργα Του, τὶς Ἐντολές Του. **Κ**αὶ ἔτσι τὸ κάθε του δίδαγμα θὰ γίνεταί με ταπεινοφροσύνη.

Ἡ θεογνωσία, ἡ ζῶσα πίστις, ἡ εὐλογημένη ταπεινοφροσύνη, ἡ καθαρὴ προσευχὴ, συναποτελοῦν τὴν πνευματικὴ λογικὴ. **Εἶ**ναι τὰ ἐπὶ μέρους τμημάτά της.

Καὶ ἀντίθετα, ἡ ἀγνωσία τοῦ Θεοῦ, ἡ ἀπιστία, ἡ τύφλωση τοῦ πνεύματος, ἡ ὑπερηφάνεια, ἡ αὐτοπεποιθήση, ἡ φιλαυτία, συναποτελοῦν τὸ σαρκικὸ φρόνημα.

Τὸ σαρκικὸ φρόνημα δὲν γνωρίζει τὸν Θεό. **Δ**ὲν τὰ δέχεται (ἀλλὰ οὔτε καὶ καταλαβαίνει!) τὰ μέσα, με τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς θέλει νὰ ὁδηγήσῃ τὸν ἄνθρωπο στὴν θεογνωσία. **Εἶ**ναι ἓνας τρόπος ἀναζήτησης τῆς γνώσης τοῦ Θεοῦ πέρα γιὰ πέρα λαθεμένος καὶ ψυχῶλεθρος.

* * *

Μόνο οἱ πνευματικὲς μέθοδοι μποροῦν νὰ εἶναι ὠφέλιμες στὴν πίστιν**

Ὁ Κύριος πάντοτε μᾶς καταπέμπει ψυχοφελεῖς εὐκαιρίες, ποὺ μᾶς προσφέρουν τὴν βοήθεια ποὺ μᾶς χρειάζεται· καὶ παράλληλα μαζί της μᾶς δίνει καὶ τὴν ἀγία γεύση καὶ αἴσθησις τῆς ταπεινώσεως. **Ἡ** βοήθεια τοῦ Θεοῦ δὲν προσφέρεται με λάμψη, ὅπως θὰ ἦθε-

λε τὸ σαρκικὸ φρόνημα, γιὰ νὰ μὴν ζημιωθῇ ἡ ψυχὴ μας ἀπὸ τὴν ἱκανοποίησι τῆς ματαιοδοξίας της. **Καὶ** γι' αὐτό, καὶ στὸ ἔργο τοῦ Θεοῦ καὶ στὴν διακονίᾳ τῆς Ἐκκλησίας, παντοῦ καὶ πάντοτε πρέπει νὰ ζητᾶμε τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν βοήθειά Του· καὶ νὰ πιστεύουμε, ὅτι μόνο οἱ θεῖες μέθοδοι, μόνο οἱ πνευματικὲς μέθοδοι, μποροῦν νὰ εἶναι ὠφέλιμες στὴν πίστι καὶ στὴν εὐλάβεια· μὰ ποτὲ καὶ μὲ κανέναν τρόπο οἱ μέθοδοι τὶς ὁποῖες ἀπαιτεῖ τὸ σαρκικὸ φρόνημα.

(*) Περιοδ. «Ἡ Δράσι μας», ἀριθμ. 627 / Ἀπρίλιος 2025, σελ. 5-6. • Τῆς Φιλοθέης Χ.Τ. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.

(**) Ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ βιβλίον *Θαύματα καὶ σημεῖα τοῦ Ἁγίου Ἰγνατίου Μπριαντιανίνωφ*, μτφρ. Μητροπολίτου Νικοπόλεως Μελετίου, ἐκδ. Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικοπόλεως, Πρέβεζα 2005.

*Τῷ δὲ ἐν Τριάδι Παναγίῳ Θεῷ,
τῷ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ,
προσκύνησις καὶ εὐχαριστία,
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἀμήν!*

